

Screening NRP's Vlaanderen op bepalingen over bomen planten/kappen

Ter info:

De algemene gebiedsvisie van een NRP is een niet-bindend gesteld gedeelte zodat deze enkel een richtinggevende waarde heeft. Het is een leidraad waar de administratieve overheid rekening mee houdt wanneer de regelgeving dit toelaat, onder meer bij de interpretatie van de zorgplicht (artikel 14 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu), het beoordelen van de natuurtoets (vermijdbare schade, artikel 16 van hetzelfde decreet), de verscherpte natuurtoets (onvermijdbare en onherstelbare schade in het VEN, artikel 26bis van hetzelfde decreet) en van passende beoordelingen in speciale beschermingszones (artikel 36ter van hetzelfde decreet). Bij het beheer van hun eigendommen wordt een administratieve overheid geacht dit richtinggevend deel van de gebiedsvisie na te streven in de mate dat het inpasbaar is in de vigerende regelgeving.

De specifieke gebiedsvisie geeft een meer gedetailleerd en concreter streefbeeld weer. Op de kaarten van de specifieke gebiedsvisie worden kaarteenheden aangeduid waarbinnen een zelfde streefbeeld geldt. In de tabel wordt per kaarteenheid aangegeven welk onderdeel van de specifieke gebiedsvisie bindend is en welk niet-bindend.

Een bindend gesteld gedeelte heeft voor de administratieve overheid tot gevolg dat noch subsidies noch beheers- of inrichtingsplannen noch vergunningen kunnen worden goedgekeurd of toegestaan als deze in strijd zijn met de gebiedsvisie. Een bindend gedeelte zal voor de overheid bovendien tot gevolg hebben dat de betrokken overheden zich aan de gebiedsvisie moeten houden voor wat betreft het beheer of het gebruik van hun terreinen (zowel wat de terreinen betreft die zij zelf in eigendom hebben als voor de terreinen die zij enkel beheren of gebruiken).

Een niet-bindend gesteld gedeelte heeft enkel een richtinggevende waarde. Het is een element waar de administratieve overheid mee kan rekening houden wanneer de regelgeving dit toelaat, onder meer bij de interpretatie van de zorgplicht, het beoordelen van de natuurtoets (vermijdbare schade), de verscherpte natuurtoets (onvermijdbare en onherstelbare schade in VEN) en van passende beoordelingen (in speciale beschermingszones). Bij het beheer van hun eigendommen wordt een administratieve overheid geacht om dit richtinggevend deel van de gebiedsvisie na te streven in de mate dat het inpasbaar is in de vigerende regelgeving.

Provincie West-Vlaanderen

Natuurrichtplan voor de VEN-gebieden, Speciale Beschermingszone, groen-, park- en bosgebieden in de "Duinen van de Middenkust tussen Oostende en Blankenberge" (gemeenten Oostende, De Haan, De Haan, Blankenberge)

Algemene visie:

- Bij het ontbreken van voldoende dynamiek of beheer verruigen de grijze duinen langzaam maar zeker tot duinstruwelen en uiteindelijk duinbos. Waar dit niet gewenst is, wordt er naar gestreefd om deze spontane successie door middel van beheer tegen te gaan.
- Het is aangewezen om duinstruwelen, die voornamelijk opgebouwd zijn uit aangeplante en invasieve exoten, terug te dringen of om te vormen tot inheems duinstruweel of duingrasland.
- Duinbos vormt een soort van climaxvegetatie in de duinen doordat ze meteen ook de verdere zandverstuiving en dynamiek van het duinlandschap tot stilstand brengt. Met het oog op duinfixatie werden in het verleden grote delen van het huidige duinbos aangeplant. Dit gebeurde vaak met niet-inheemse boomsoorten, waardoor de huidige duinbossen voor een deel uit naaldhout bestaan (Zwarte den). Een omvorming van naaldhout naar inheems loofhout kan de ecologische waarde van het duinbos verhogen. Het verweven van open duinhabitats in het duinbos zorgt voor meer structuurrijke overgangen en is wenselijk.

Specifieke gebiedsvisie

Bindend voor overheid en particulieren (bepaalde percelen in woongebied uitgezonderd): “Het kunstmatig zaaien, aanplanten of op elke ander wijze introduceren van niet-inheemse planten, inclusief bomen en struiken is verboden uitgezonderd:

- indien voorzien in een goedgekeurd beheersplan;
- indien het cultuurgewassen op cultuurgronden betreft;
- indien het laanbeplantingen met populieren betreft;
- indien het hoogstamboomgaarden betreft;
- omwille van specifieke cultuurhistorische redenen. “

Bindend voor de overheid, niet voor particulieren: “Kunstmatig ingezaaide, aangeplante of op elke ander wijze geïntroduceerde niet-inheemse planten, inclusief bomen en struiken worden in functie van natuurherstel gefaseerd verwijderd uitgezonderd:

- indien voorzien in een goedgekeurd beheersplan;
- indien het cultuurgewassen op cultuurgronden betreft;
- indien het laanbeplantingen met populieren betreft;
- indien het hoogstamboomgaarden betreft;
- omwille van specifieke cultuurhistorische redenen.

Prioriteit gaat uit naar het terugdringen en/of omvormen van invasieve exotenstruwelen tot inheems duinstruweel (o.a. Kruiwilg- en Duindoornstruweel), duinbos, duingrasland of mosduin (Grijze duinen). Elk beheer- of inrichtingsplan bevat voor het terugdringen en/of omvormen van de invasieve exotenstruwelen een plan van aanpak. De werken worden aangevat binnen de 5 jaar na de definitieve goedkeuring van het NRP. Dringendst aan te pakken zones met invasieve exotenstruwelen zijn:

1. zeereepduinen (grenzend aan bos- en natuurreservaat);
2. bosreservaten;
3. KGCO;
4. bermen van de Koninklijke Baan/Nieuwe Rijksweg.

De maatregelen zijn niet van toepassing op volgende (delen van) kadastrale percelen in woongebied: Bredene, 2de Afdeling, Sectie C, nrs. 166c2, 166d5, 166f5, 166h5, 166l5, 166n5, 166p5, 166r5, 166s5, 166t5, 166v5, 166w5, 166x4, 166z2

Natuurrichtplan voor de Specialebeschermingszones (SBZ) en de groene bestemmingsgebieden voor “het Hoppeland van Poperinge en de Zuidelijke IJzervlakte” (gemeenten Poperinge, Vleteren, Ieper)

Algemene visie

Wat bossen betreft:

- Bestaande bossen worden uitgebreid. Indien er beplant wordt, gebeurt dit met inheemse soorten en indien beschikbaar met autochtoon plantmateriaal of plantmateriaal van erkende herkomst. Voor de mantel-zoomvegetatie en de hagen wordt gekozen voor autochtoon plantmateriaal van de typische soorten uit de streek;
- Bij bosuitbreiding in of grenzend aan kasteelparken wordt rekening gehouden met de landschapvisuele en cultuurhistorische erfgoedwaarden (bijv. dreven en zichtassen).

Grasland, ruigte en akker met kleine landschapselementen:

- De ecologische verbinding tussen versnipperde bossen en parken wordt verhoogd door het voorzien van houtige perceelsrandbegroeiing in tussenliggende percelen of door bosuitbreiding. Bij aanplant van hagen en houtkanten worden inheemse en indien beschikbaar autochtone soorten gebruikt. In geval van bosuitbreiding geldt de visie zoals beschreven in de bovenstaande paragraaf (Bos);
- Permanent grasland binnen de 5m strook langsheen waterlopen en historisch permanent grasland blijft behouden. Deze graslanden kunnen ook bebost of verbost worden of voorzien worden van kleine landschapselementen, behalve indien landschapvisuele en cultuurhistorische erfgoedwaarden voorkomen;
- Het bestaande poelennetwerk blijft minstens behouden. Bij bebossing van graslandpercelen worden de poelen gevrijwaard en wordt er rondom de poelen een strook niet bebost en/of vrijgehouden van spontane verbossing.

Gebiedsspecifieke visie:

- Het is in deze zone (zie kaartenbundel) verboden om niet-inheemse boom- en struiksoorten aan te planten, behalve indien het beheer gebeurt volgens een voor de inwerkingtreding van het natuurrichtplan goedgekeurd maar nog niet vervallen bosbeheerplan.
- Voor het aanplanten van cultuurpopulieren gelden de criteria duurzame bosbeheer (CDB).
- In deze zone is het verboden kleine landschapselementen te wijzigen, tenzij ze bebost of verbost worden.
- Bij het afsluiten van een beheersovereenkomst herstel, ontwikkeling en onderhoud van houtige landschapselementen overeenkomstig art. 30 van het Ministerieel besluit betreffende het sluiten van beheersovereenkomsten ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandsontwikkeling (dd. 21 oktober 2005), mogen in deze zone enkel inheemse bomen en struiken worden aangeplant:
 - Bomen: bij voorkeur aanbevolen herkomst
 - Struiken: autochtoon plantmateriaal

- Het is verboden om op een strook van 5 meter aan de randen van percelen gelegen langs houtige kleine landschapselementen, holle wegen, bossen, struwelen en moerassen:
 - a) meststoffen toe te dienen met uitzondering van bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing;
 - b) bestrijdingsmiddelen te gebruiken, uitgezonderd voor pleksgewijze bestrijding van distels en mannelijke hop door particulieren.

Deze maatregel is van toepassing onverminderd de bepalingen van art. 10, §1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en art. 17, §5 van het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen en het decreet van 21 december 2001 houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest.

Provincie Oost-Vlaanderen

Natuurrichtplan voor de VEN-gebieden, Speciale BeschermingsZone, groen-, park-, buffer- en bosgebieden in de “Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos” (gemeenten Geraardsbergen, Ninove en Galmaarden)

Algemene visie

Streven naar boskernen met een hoge mate van natuurlijkheid door het gebruik van streekeigen en standplaatsgeschikte boom- en struiksoorten met optimale kansen voor een spontane bodemflora en het behoud of de ontwikkeling van een heterogene vegetatiestructuur.

Herbebossing met populier wordt enkel toegestaan indien de boomsoort standplaatsgeschikt is en geen negatieve impact heeft op de doelstellingen van het NRP. Populierenbossen hebben dan een inheemse en standplaatsgeschikte onderetage.

Bij de streefbeelden of natuurdoelen worden bomen en bomenrijen aangehaald:

- Punt- en lijnvormige kleine landschapselementen (plassen, poelen, greppels, grachten en heel beperkt ook knotbomen) kunnen in beperkte mate aspectbepalend zijn.
- Bijzondere aandacht gaat uit naar het behoud en de ontwikkeling/herstel van (historisch) gemengde houtkanten met streekeigen autochtone bomen en struiken op graften en perceelsranden.
- De Dender heeft een natuurlijke(ere) oever. Onderhoud en aanplant van een opgaande bomenrij langsheen Denderoever als beeldherstel van de vroegere trekweg verdient speciale aandacht. Bomenrij (**opgaand, middelhoog en hoog geknot**)/ Bomenrij (opgaand en geknot, o.a. oude populier variëteiten zoals Serotina en Marilandica)
- Knotbomenrij (Wilg, middelhoog en hoog geknot). Knotbomenrij (wilg). Opgaande bomenrij (Populier, Wilg, Zwarte els, Gewone es). Enz.
- Bijzondere aandacht gaat uit naar het behoud en ontwikkeling/herstel van (historisch) gemengde houtkanten met streekeigen autochtone bomen en struiken op graften en/of op de hoogst gelegen perceelsranden.

Specifieke plantafstanden worden evenwel niet vermeld.

Provincie Vlaams-Brabant

Natuurrichtplan voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), de Speciale Beschermingszones (SBZ) en de groene bestemmingsgebieden van de “Demervallei tussen Diest en Aarschot” (gemeenten Aarschot, Scherpenheuvel-Zichem, Diest)

Enkel bij de beschrijving van de ecologie of het natuurbeeld van een aantal vegetaties wordt er gesproken over bomen. Plantafstanden worden niet vermeld.

Provincie Antwerpen

Natuurrichtplan voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), de Speciale Beschermingszones (SBZ) en de groene bestemmingsgebieden van de “Heuvelrug-benedenstrooms”(gemeenten Grobbendonk, Herentals, Kasterlee, Lille, Olen, Vorselaar)

Algemene visie:

Er wordt rekening gehouden met de landschappelijke en historische kenmerken bij het streven naar het behoud van het al dan niet kleinschalig, halfopen valleilandschap.

Kleine bos- en buffergebieden die vaak omwille van hun ligging in een multifunctioneel gebruikte ruimte en grenzend aan harde bestemmingen vaak als minderwaardige ‘restgronden’ beschouwd. Door het herwaarderen en verhogen van de natuurwaarden kunnen deze een belangrijke functie vervullen als groene stapstenen tussen grotere natuurgebieden.

Om het specifieke karakter van de verschillende landschappen te bewaren is ook de integratie van bestaande woonfragmenten en bebouwde percelen aan te bevelen. Dit kan onder meer door aangepaste beplantingen (**streekeigen, standplaatsgeschikt**) door het beperken van reliëfwijzigingen en ontbossingen en de vertuining van het landschap.

Enkel bij de beschrijving van de ecologie of het natuurbeeld van een aantal vegetaties wordt er verder gesproken over bomen. Plantafstanden worden niet vermeld.

Provincie Limburg

Natuurrichtplan voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), de Speciale Beschermingszones (SBZ) en de groen-, park- en bosgebieden in de “Hoge Kempen” (gemeenten As, Dilsen-Stokkem, Genk, Lanaken, Maaseik, Maasmechelen, Zutendaal).

Ter realisatie van de natuurdoelen moeten bomen gekapt worden. Dit staat vermeld in het NRP. Geen verwijzing naar bomen planten of plantafstanden.